

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

D10-1970

X3
C5
003
421

Dr. E. BOEKMANSTICHTING
AMSTERDAM

J A A R V E R S L A G
O V E R 1 9 7 0

II ORGANISATIE

A. Raad van Beheer

Op het tijdstip van de jaarvergadering van de Raad van Beheer op 15 oktober 1970 bestond deze Raad uit 18 leden, en wel:

J.W. Acda	Ton de Leeuw (Geneco)
H. Albersen	Mr. Th. Limperg (SNM)
Jurriaan Andriessen (Geneco)	Paul Loewer (KNTV)
Lodewijk de Boer (VvL)	Jan Mul (SNM)
Carel Brons	Wouter Paap (Geneco)
Lex van Delden (Geneco)	Louis Toebosch
Dr. C. von Gleich (VNM)	Mevr. Prof.Dr. H. Wagenaar-
James S. Holmes (VvL)	Nolthenius (VNM)
Paul Hupperts	Dr. Jos Wouters (SNM).
Henk Kroes (KNTV)	

Prof.Dr. E. Reeser trad ook dit jaar op als regerings-commissaris.

De benoemende organisaties staan afgekort achter de namen van de leden aangegeven:

Genootschap van Nederlandse Componisten	- Geneco
Koninklijke Nederlandse Toonkunstenaars-Vereniging	- KNTV
Stichting Nederlandse Muziekbelangen	- SNM
Vereniging van Letterkundigen	- VvL
Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis	- VNM.

De overige leden worden door de Raad van Beheer zelf benoemd.

De Raad van Beheer vergaderde in het verslagjaar tweemaal; op 15 oktober (jaarvergadering) en op 17 december (najaarsvergadering). Bij de opening van de jaarvergadering herdacht Dr. Jos Wouters drie componisten die in de periode sedert de jaarvergadering van 1969 overleden, n.l. Henk Bijvanck, Jeanne Beyerman-Walraven en Kees van Baaren. In het jaarverslag over 1969 werd aan de eerstgenoemde twee componisten aandacht besteed; zij overleden in het jaar 1969. Aan de figuur van Kees van Baaren, overleden op 2 september 1970, wordt in het huidige jaarverslag een in memoriam gewijd.

Wat betreft de samenstelling van de Raad van Beheer kwamen tijdens de jaarvergadering de volgende ingekomen stukken aan de orde: het Geneco liet weten dat het in de plaats van Ton de Leeuw, die aan de beurt van aftreden was en zijn lidmaatschap van het Geneco had beëindigd, Robert Heppener benoemde en in de plaats van Wouter Paap, die statutair aftrad, Jaap Geraedts. Van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis werd de mededeling ontvangen dat de heer Dr. C. von Gleich als lid was herbenoemd en van de KNTV kwam bericht dat in de plaats van Paul Loewer, die zich i.v.m. zijn leeftijd niet herkiesbaar wenste te stellen, nu Gerard Hengeveld was benoemd.

De leden van de Raad van Beheer herkozen de heer Acda in hun midden, terwijl voorts werd beraadslaagd over de vacature in het bestuur, die automatisch ontstaan was door het aftreden van de heer Paap als lid van de Raad van Beheer. Het bestuur stelde daarbij de heer Albersen voor, die met algemene stemmen werd

JAARVERSLAG VAN DE STICHTING DONEMUS

1 9 7 0

<u>I SUBSIDIES</u>	1969	1970
Algemene subsidies:		
Ministerie van C.R.M.	f 318.000,-	f 353.200,-
Gemeente Amsterdam	" 50.000,-	" 60.000,-
Stichting Ned. Muziekbelangen	" 20.000,-	" 20.000,-
Provinciale subsidies	" 5.500,-	" 5.500,-
Gerichte subsidies:		
Ministerie van C.R.M. voor buitenlandse publicaties	f 62.334,-	f 59.275,-
Stichting Ned. Muziekbelangen voor DAV-gramfoonplatenserie	" 8.707,-	" 6.500,-
Stichting Ned. Muziekbelangen voor MIDEM, Cannes	" 6.250,-	" 5.625,-
Ministerie van C.R.M. voor congres IAML, augustus 1969	" 3.000,-	" -,-
	<u>f 473.791,-</u>	<u>f 510.100,-</u>

Volgens gebruik begint dit jaarverslag met een overzicht van de subsidies die aan Donemus werden verleend. Wel blijft dit steeds een voorlopige opstelling, omdat de subsidies van Rijk en Gemeente in hun uiteindelijke vorm pas veel later bekend worden. Het bedrag van f 353.200,- van het Ministerie van C.R.M. werd dan ook bij wijze van voorschot verleend, evenals de f 60.000,- van de Gemeente Amsterdam.

Bij het bedrag van het Rijk werd rekening gehouden met de kosten voortvloeiende uit de Rijks-salarismaatregelen per 1 januari 1969 en 1 juli 1969. Salarismaatregelen die in 1970 plaatsvonden zijn in dit subsidiebedrag dus nog niet opgenomen.

De Gemeente Amsterdam stelt het subsidie pas definitief vast nadat het uiteindelijke subsidie van het Rijk bekend is. Op dit ogenblik is bijvoorbeeld het Rijkssubsidie voor 1969 en 1970 nog niet definitief vastgesteld, terwijl het juiste gemeentelijke subsidie zelfs vanaf 1968 nog niet bekend is.

De problemen inzake de pensioenregeling, waarover in het vorige jaarverslag werd gesproken, zijn helaas nog niet opgelost, maar er is wel enige verlichting gekomen als gevolg van de aanzienlijke kortingen die de verzekeringsmaatschappij sinds 1 januari 1970 op de premies geeft.

alle worden geaccepteerd voor publicatie door Donemus, is het aantal geheel vrije inzendingen bij Donemus beduidend geringer geworden. Van deze partituren blijken er dan vele reeds a priori te zijn aangevraagd door uitvoerenden; het gebeurt tegenwoordig zelfs meermalen dat het uitvoeringsmateriaal van een compositie met aandrang wordt opgevraagd, terwijl Donemus nog niet eens wist dat de componist met de desbetreffende partituur bezig was. Het zal daarom niemand verbazen dat er onder de overblijvende werken bijzonder veel kaf schuilt. Vaak is er dan sprake van het meest primitieve knutselwerk, waardevol misschien voor de knutselaar zelf, maar bepaald onrijp voor uitgave. In de hier bedoelde totaal vrije sector (niet het gevolg van een opdracht, zonder enig vooruitzicht op een uitvoering) werden gedurende het verslagjaar 53 werkstukken bij Donemus ter beoordeling voorgelegd. Daarvan konden er 10 worden aangenomen en moesten er 35 worden afgewezen. De resterende 8 partituren werden doorgezonden naar de commerciële uitgeverij, naar Jeugd en Muziek of naar de Nederlandse Klokkenspel Vereniging, waar zij beter tot hun recht kwamen dan bij Donemus.

C. Staf

De functies van directeur en administrateur werden onveranderd waargenomen door resp. de heren André Jurres en P.J. Wiegmans. Als gevolg van zijn verkiezing tot wethouder van de Gemeente Amsterdam op 16 september, verliet de heer Brautigam per 1 november 1970 de dienst van Donemus. Een opvolger in de veelomvattende functie van de heer Brautigam bij Donemus kon in 1970 nog niet worden gevonden.

Donemus is de heer Brautigam veel dank verschuldigd voor het belangrijke aandeel dat hij in de opbouw van de Stichting gehad heeft. De hele afdeling Informatie en Propaganda is door hem, vooral in het begin met totaal onvoldoende geldmiddelen, opgezet. Met name zijn de publicaties Sonorum Speculum en Donemus Audio-Visuele Serie door hem tot ontwikkeling gebracht. Door zijn persoonlijke aanpak van mensen en dingen verkreeg hij zich overal een vanzelfsprekende toegang en bereikte hij zaken die anders wellicht nooit zouden zijn gerealiseerd. Het zal bepaald bijzonder moeilijk zijn voor de heer Brautigam een gelijkwaardig opvolger te vinden, hetgeen tevens het grootste compliment inhoudt aan onze scheidende directie-secretaris.

De enige kracht in de door Nico Schuyt geleide copiistenafdeling die bij Donemus ooit in vaste dienst is geweest, bereikte in het verslagjaar de pensioengerechtigde leeftijd en verliet daardoor onze Stichting. Weinigen zullen onbekend zijn met het intelligente en fraaie werk dat uit de handen van mejuffrouw M. van der Kaaij kwam en alle anderen zullen met ons ongetwijfeld betreuren dat aan haar vaste medewerking een einde moest komen. Gelukkig bleek mejuffrouw Van der Kaaij bereid Donemus voorlopig nog op basis van free lance bij te staan.

gekozen, evenwel op een nog vrije bestuursplaats. Aangezien men van mening was dat het aanbeveling verdiende in de plaats van de heer Paap opnieuw een componist in het bestuur te doen plaatsnemen, werd tijdens de najaarsvergadering de heer Jurriaan Andriessen met algemene stemmen tot bestuurslid gekozen als opvolger van de heer Paap. De heer Hupperts werd bij die gelegenheid benoemd tot secretaris van het bestuur, een functie die vóórdien door de heer Paap werd vervuld.

Alle des betreffende leden aanvaardden hun benoeming resp. herbenoeming.

Punten van bespreking tijdens de jaarvergadering en de najaarsvergadering van de Raad van Beheer waren o.m. het zoeken naar een werkwijze die de Nederlandse orkesten ertoe kan bewegen een hoger percentage Nederlandse werken in hun programma's op te nemen; de reeds lang in discussie zijnde kwestie van een selectie uit de Donemus-catalogi en een eventuele - daarmee samenhangende - meer commerciële aanpak van de propaganda; de viering van Donemus' 25-jarig bestaan en tenslotte de salaris- en pensioen kwestie.

Jaarverslag en financieel rapport over 1969 werden beide tijdens de jaarvergadering goedgekeurd.

B. Bestuur

Het bestuur van Donemus, dat gevormd wordt uit leden van de Raad van Beheer, bestond op het tijdstip van de jaarvergadering uit de volgende personen:

Dr. Jos Wouters, voorzitter	Carel Brons
Wouter Paap, secretaris	Paul Hupperts
Mr. Th. Limperg, penningmeester	Jan Mul.

Het bestuur, dat in de loop van 1970 negenmaal vergaderde, be-raadslaagde o.m. over de volgende kwesties: het samenstellen van een selectie uit de Donemus-catalogi, die ten behoeve van een doeltreffende propaganda beter hanteerbaar zal zijn dan het Donemus-repertoire in zijn geheel (e.e.a. in samenwerking met de Raad voor de Kunst en via de z.g. Commissie Des Tombe); het invoeren van een nieuwe uitgave-politiek, waarbij de partituren van een moderner omslag worden voorzien, van bepaalde werken een gedrukte of gecalligrafeerde oplage wordt vervaardigd en over de verschillende componisten vlugschriften worden samengesteld; een nieuwe vorm van propaganda in het buitenland; de door Donemus en De Suite gezamenlijk georganiseerde concerten; de nieuwe kantoor-ruimten voor Donemus in het Muziekcentrum, beschikbaar gekomen door de verhuizing van Jeugd en Muziek; de viering van het 25-jarig bestaan; de opvolging van Mr. Brautigam en de kwestie van salarissen en pensioenen. Naast deze punten kwamen de steeds weer terugkerende routine-onderwerpen aan de orde, zoals de DAV-Serie, Sonorum Speculum en verschillende uitgave-problemen, en werd tevens een groot aantal incidentele kwesties behandeld.

Bovendien werden door het bestuur beslissingen genomen over het al dan niet aannemen van werken in de catalogus van Donemus. Aangezien vele werken tegenwoordig in opdracht van het Rijk, van grote gemeenten, van het Cultuurfonds BUMA en andere organisaties worden geschreven en aangezien de zo ontstane composities vrijwel

IV INFORMATIE EN PROPAGANDA

A. *Geschrift*

Publicaties:

Van het tijdschrift *Sonorum Speculum* verscheen in 1970 de 13e jaargang, bestaande uit 4 nummers (42 t/m 45). Nummer 44 bevatte 56 pagina's, de andere nummers hadden elk 48 pagina's. De oplage bleef na de verhogingen in 1969 onveranderd 16.500 exemplaren.

In nummer 42 verschenen twee artikelen van de hand van Wouter Paap over twee belangrijke Nederlandse instrumentalisten, t.w. Frans Vester en Frans Brüggem. Ernst Vermeulen wijdde een bespreking aan Ton Bruynël's elektronische compositie "Signs". Tevens werden in dit nummer vier nieuwe boeken over muziek besproken.

Nummer 43 opent met een bespreking van het Holland Festival 1970 door Ernst Vermeulen. Het concert ter gelegenheid van de bevrijding van Nederland (met werken van Jan van Gilse, Nico Richter en Leo Smit) werd besproken door Everett Helm. Hans Kox' compositie "In those days", die eveneens op de Tweede Wereldoorlog betrekking heeft, werd door Gerard Werker belicht. H.F.W. Kruize leverde een bijdrage over Arp Schnitger, de Stradivarius van het orgel. Nieuwe aanwinsten van de afdeling Muziekinstrumenten van het Haags Gemeentemuseum werden tot slot door A.W. Ligtfoot onder de loupe genomen.

Ernst Vermeulen leverde in nummer 44 wederom twee uitgebreide bijdragen. De eerste betrof de Internationale Gaudeamus Muziekweek en het tweede artikel was gewijd aan het congres "Nieuwe muziek en muziekcritiek", dat in Rotterdam voorafgaande aan de Gaudeamus Muziekweek onder voorzitterschap van André Jurres werd gehouden. Over het festival van de ISCM in Bazel werd geschreven door Jaap Geraedts. Ton de Leeuw wijdde een artikel aan muziek in Oost en West.

In nummer 45 werd het Tweede Violconcert van Oscar van Hemel besproken door Wouter Paap. Eveneens van Wouter Paap was een artikel over vijf Nederlandse componisten die in 1970 een gedenkwaardige leeftijd bereikten. Jaap Geraedts besprak de publicatie "Composer, performer, public" onder redactie van Everett Helm. Jos Verkoeyen behandelde speeltechnieken op strijkinstrumenten in verband met nieuwe muziek en tot slot besprak Piet Visser Hendrik Andriessen's nieuwe compositie "Suite voor orgel".

Zoals gebruikelijk werden in elke aflevering de rubrieken New Compositions en Netherlands Music Chronicle opgenomen. In de Nederlandse editie was Nieuwe Composities weer los bijgevoegd, voorzien van bijzondere informatie over Donemus. In de nummers 44 en 45 werden dubbele afleveringen van de Netherlands Music Chronicle geplaatst.

Advertenties en folders:

Door Donemus werden advertenties geplaatst (c.q. bestelkaarten ingevoegd) in programmaboekjes en diverse binnen- en buiten-

III COMPONISTEN

In het jaar 1970 verloor Donemus een van haar meest vooraanstaande aangesloten componisten, n.l. Kees van Baaren, die op 2 september na een langdurige ziekte te Oegstgeest overleed.

In meer dan één opzicht heeft Kees van Baaren een belangrijke plaats ingenomen tussen zijn tijdgenoten en wellicht is er sinds Willem Pijper niemand geweest die zulk een invloed uitgeoefend heeft op het muzikale denken in ons land. Van Baaren heeft zich deze uitzonderlijke positie weten te veroveren enerzijds door het hoge peil van elk van zijn betrekkelijk weinige composities, anderzijds door zijn werkzaamheid als paedagoog. De combinatie van beide elementen, de componist en de leraar, maakten van Van Baaren een fascinerende persoonlijkheid.

Karakteristiek voor het componeren van Van Baaren is de eenvoud ervan, de helderheid, de intelligentie en het feilloze gevoel voor structuur, dit alles vermengd met een introverte, maar daarom niet minder hevige muzikale bewogenheid. De weg die hij als componist gegaan is en waardoor hij voor velen als een lichtbaken gewerkt heeft, is stap voor stap te volgen in werken als: de cantate "The Hollow Men" (T.S. Eliot) voor soli, koor en orkest (1948), het Settetto voor viool, blaaskwintet en contrabas (1952), de Variazioni per orchestra (1959), het Quintetto a fiati (1963), het Concerto per pianoforte (1964), de Musica per orchestra (1966) en de Musica per organo (1969).

Kees van Baaren, die 22 oktober 1906 te Enschede geboren werd, bereikte de leeftijd van 63 jaar.

Hilversum : 18 september, Herdenkingsconcert Kees van Baaren (Vara-studio)

Assen : 24 augustus, Regionale muziekbeurs van de Vereniging van Muziekhandelaren en -Uitgevers

Eindhoven : 30 augustus, idem

Hilversum : 5-8 oktober, Vakbeurs "Het Muziekinstrument"

Amsterdam : 1 november, C-serie Concertgebouworkest in Concertgebouw
: 22 november, idem.

Buitenland:

Cannes : 11-15 januari, MIDEM Classique

Royan : 21-27 maart, Festival International d'Art Contemporain

Bazel : 19-26 juni, ISCM-festival

Darmstadt : 23 augustus-4 september, Internationale Ferienkurse für Neue Musik

Dortmund : 1-24 oktober, Niederländische Tage zeitgenössischer Musik, Stadt- und Landesbibliothek

Donaueschingen : 17-18 oktober, Donaueschinger Musiktage.

Reizen en contacten:

De buitenlandse reizen die de directeur in 1970 maakte betroffen in chronologische volgorde o.m. de volgende manifestaties:

januari : Cannes, de MIDEM (Marché International des Disques et de l'Edition Musicale) Classique, een eerste poging om naast de MIDEM de Variété ook de z.g. serieuze muziek aan bod te doen komen; in het kader hiervan gaf het vioolduo Lemkes-Vos een Nederlands recital.

februari : Parijs, gesprekken met een op het Franse taalgebied gespecialiseerd propagandabureau voor muziek; wegens geldgebrek kon dit plan nog niet verder worden uitgewerkt.

april : West-Berlijn, vergadering van het presidium van de ISCM, waarvan de directeur van Donemus in 1969 tot voorzitter werd gekozen en de administrateur van Donemus tot penningmeester.

mei : Parijs, slotzitting van het Rostrum of Composers en bestuursvergadering van de International Music Council (IMC).

juni : Leipzig, jaarvergadering van de International Association of Music Libraries (IAML), waarin opgenomen de Music Information Centres (MIC), een internationale groepering van "Donemus-achtige" organisaties.
: Bazel, bijeenkomst van de internationale jury van de ISCM.

juli : Brussel, bespreking ter voorbereiding van de manifestatie "Europalia 1971" aldaar.

september: Parijs, onderzoek naar de mogelijkheid en wenselijkheid van een congres in Nederland van de International Society for Music Education.

landse periodieken, waaronder Melos, De Syllabus, Muziek en Onderwijs, De Muziekhandel, Muzieknieuws en Das Orchester.

B. Woord en Beeld

Lezingen in Nederland:

De directeur vervolgde ook dit jaar zijn wekelijkse radio-uitzending voor de Nederlandse Omroep Stichting onder de titel "De komende week in het Nederlandse muziekleven". Op uitnodiging van het NUFFIC hield hij een lezing in het Instituut voor de Tropen. Tijdens de Belgisch-Nederlandse Componistendagen, die ook dit jaar weer op Queekhoven werden gehouden, werden de heren Brautigam en Schuyt uitgenodigd een voordracht te houden over de organisatorische en technische aspecten van Donemus. Bij een bezoek van de deelnemers van de NOS-dirigentencursus aan Donemus heeft de heer Schuyt een inleiding gehouden over doel en werkwijze van Donemus; hetzelfde deed hij voor studenten van de Opleiding voor Muziekbibliothecaris.

Lezingen in het buitenland:

In het kader van de Tsjechische Muziekdagen in Praag gedurende de maand maart werd de directeur uitgenodigd een lezing te houden over Nederlandse muziek. In de maand november was de directeur in Opatija om eveneens op uitnodiging een lezing te houden over Nederlandse muziek. Dit geschiedde in het kader van de Joegoslavische Muziektribune.

Tentoonstellingen:

Nederland:

Ed. van Beinum Stichting: (Breukelen)	2-9 januari, Gitaarweek
	: 19-21 maart, Klarinetweek
	: 6-10 mei, Belgisch-Nederlandse Componistendagen
	: 13-28 mei, NOS-dirigentencursus
	: 3-10 juli, Harpweek
	: 24 augustus-3 september, Meester cursus orkestspel
	: 20 september-3 oktober, Musicultura
Rotterdam	: 1-6 april, Gaudeamus-concours
Eindhoven	: 11-12 april, Faso-festival
Amersfoort	: 18 april, Studiedag muziekschooldirecteuren
Amsterdam	: 10 maart, Componistenavond Alex. Voormolen
	: 28 april, Componistenavond W. Wijdeveld
	: 29 mei, Herdenkingsconcert Van Gilse/Richter/Smit
Breda	: 8-13 juni, Heinrich-Schützfeest
Haarlem	: 5-24 juli, Zomeracademie organisten
Den Bosch	: 29 augustus-5 september, Vocalisten-concours
Zeist	: 8-14 augustus, Zomerkamp Jeugd & Muziek
Rotterdam	: 12 augustus, Carillondag
Hilversum	: 11-18 september, Jubileumtentoonstelling Gaudeamus Muziekweek
Amsterdam	: 14-18 september, 75 jaar Stedelijk Museum

Gramfoonplaten:

In de DAV-Serie werden de volgende opnamen uitgebracht:

- DAVS 7001 - Johan Wagenaar: Ouverture "De Getemde Feeks",
Omroeporkest o.l.v. Henk Spruit
- Alexander Voormolen: Concert voor twee piano's,
Radio Kamerorkest o.l.v. Roelof Krol, Debora en
Boukje Land, piano
- Ton de Leeuw: Spatial Music I, Radio Kamerorkest
o.l.v. Paul Hupperts
- DAVS 7002 - Hans Henkemans: Elégies voor 4 fluiten en orkest,
o.l.v. Hans Vonk
- Ton de Kruyf: Séance voor slagwerk, m.m.v. Slag-
werkgroep Amsterdam
- Otto Ketting: Due Canzoni, o.l.v. Erich Leinsdorf
- Nico Schuyt: Discorsi Capricciosi per 12 fiati e
percussione, o.l.v. Bernard Haitink
- Alle werken uitgevoerd door het Concertgebouworkest.
- DAVS 7071/3 - Hendrik Andriessen: Symphonie 2 en 3, Radio
Filharmonisch Orkest o.l.v. Willem van Otterloo
en Jean Fournet
- DAVS 7071/4 - Rudolf Escher: Blaaskwintet, Danzi-Kwintet
- Léon Orthel: Cinq études caprices, Polo de Haas,
piano
- Carel Brons: Strijkkwartet No. 2, Gaudeamus
Strijkkwartet
- Will Eisma: World within world, Nederlands Hobo-
kwartet.

Zoals blijkt werd de codering van de platen gewijzigd door van
jaarcodering over te gaan op seizoen codering.

DAVS 7002 kreeg een extra oplage van 1000 exemplaren, die door
het Concertgebouworkest aan de abonnees op de C-serie werden
uitgereikt.

- : Bonn, besprekingen met de Nederlandse Ambassade ter voorbereiding van tentoonstellingen en zo mogelijk lezingen over Nederlandse muziek in de Duitse Bondsrepubliek.
- oktober : Dortmund, opening van de Nederlandse week, in aanwezigheid van de Nederlandse Ambassadeur.
- : Helsinki, bestuursvergadering van de IMC in het kader van het muziekfeest van de Scandinavische landen.
- november : Parijs, bestuursvergadering van de IMC.
- december : Londen, internationale jury-bijeenkomst van de ISCM.

De heer Brautigam was op 25 en 26 mei op de Ambassade in Bonn in verband met voorbesprekingen betreffende een tweetal tentoonstellingen te houden in Dortmund en Hannover. Tevens werden door hem verschillende reizen gemaakt in verband met buitenlandse tentoonstellingen, o.a. op 19 augustus, toen in Dortmund een persconferentie gehouden werd als inleiding tot de tentoonstelling die in oktober zou plaatsvinden.

De secretaresse van de heer Brautigam bracht op 24 november een bezoek aan het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel ter voorbereiding van een tentoonstelling in het kader van Europalia 1971.

C. Muziek

Concerten:

Wederom werden in samenwerking met het Amsterdams Kamermuziekcentrum "De Suite" concerten georganiseerd.

Ter gelegenheid van de 75ste verjaardag van Alexander Voormolen en de 60ste verjaardag van Wolfgang Wijdeveld werden respectievelijk op 10 maart en 28 april componistenavonden gehouden. Op 29 mei vond een herdenkingsconcert plaats ter gelegenheid van het 25ste bevrijdingsjaar, waarbij die componisten werden herdacht die in de oorlogsjaren zijn gestorven: Jan van Gilse, Nico Richter en Leo Smit. Alle drie de concerten werden ook dit jaar gegeven in de concertzaal van de Spaarbank voor de Stad Amsterdam, waar na afloop telkens een kleine ontvangst werd gehouden.

Medwerking werd verleend aan een huldigingsconcert ter ere van Hugo Godron, georganiseerd door de AVRO. Dit concert vond plaats in het Rosa-Spierhuis te Laren (N.H.) op 14 november.

Dankzij een subsidie van de Stichting Nederlandse Muziekbelangen was het Donemus mogelijk tijdens de MIDEM in Cannes een Nederlandse bijdrage te leveren aan de aldaar georganiseerde middagconcerten, die in het teken van de hedendaagse muziek stonden. Hiervoor werd het vioolduo Lemkes-Vos uitgenodigd.

Diverse manifestaties:

Tijdens een studieweek op de Lage Vuursche, georganiseerd door de Vereniging van Muziekhandelaren en -Uitgevers, werd op 15 mei aan de 30 cursisten een DAV-plaat uitgereikt.

Voor de tweede maal werd een Studio voor Componisten gehouden, op 15 en 16 juni in Utrecht, georganiseerd in samenwerking met het Utrechts Symfonie-Orkest, Radio Nederland Wereldomroep en Muziekbelangen. Medwerking verleende het U.S.O. o.l.v. Paul Hupperts.

B. Inzage- en presentexemplaren

	1969		1970
<u>Nederland</u> , inzage-exemplaren	2579		2577
present-exemplaren	<u>430</u>		<u>529</u>
		3009	3106
<u>buitenland</u> , inzage-exemplaren	543		478
present-exemplaren	<u>249</u>		<u>259</u>
		<u>792</u>	<u>737</u>
		3801	3843

Indien men het hierboven genoemde totaal generaal ad 3843 over 1970, dat vrijwel gelijk is aan dat over 1969, op de volgende manier ontleedt:

totaal der inzage-exemplaren 2577 + 478 = 3055 (vorig jaar 3122)
 totaal der present-exemplaren 529 + 259 = 788 (vorig jaar 679),

dan blijkt een lichte teruggang op het stuk van de verzoeken om inzage. Dat dit geen verminderde belangstelling voor het repertoire van Donemus inhoudt, bewijst de opvallende toename van de verkoop over de laatste vier jaren: van 7764 delen in 1967 tot 1.1387 delen in 1970, een toename van meer dan 46%. De oorzaak van het aantal inzage-exemplaren moet waarschijnlijk gezocht worden in het feit dat de koopkracht van de muziekgebruiker zo gestegen is, dat hij een werk liever meteen maar aanschafft, met het risico dat het hem niet bevalt, dan dat hij de partituur eerst ter inzage vraagt om daarna tot al of niet kopen te beslissen. (Zie hiervoor eveneens hoofdstuk VI B.)

Hoewel het aantal present-exemplaren wat is toegenomen, van 679 in 1969 tot 788 in 1970, blijft een grotere armslag op dit punt gewenst. Dit veronderstelt echter dat tenminste een klein aantal nieuwe werken per jaar in een oplage zouden kunnen verschijnen. Een verzoek om een gericht subsidie voor dit doel is thans bij het Ministerie van C.R.M. in behandeling.

C. Bezoekers

	1969		1970
Nederlandse bezoekers	1989		1928
buitenlandse bezoekers	<u>269</u>		<u>272</u>
	2258		2200

D. Geluidsopnamen

	1969	bij	1970
zuiver instrumentale orkestwerken	822	29	851
vocaal-instrumentale orkestwerken	167	7	174
zuiver instrumentale kamermuziek	950	36	986
vocaal-instrumentale kamermuziek	395	2	397
a cappella koorwerken	99	1	100
electronische muziek	33	5	38
filmmuziek	<u>2</u>	-	<u>2</u>
	2468	80	2548

V BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIE

A. *Donemus-copyright*

	1969	bij	af	1970
zuiver instrumentale orkestwerken	1054	42	3	1093
vocaal-instrumentale orkestwerken	464	7	1	470
zuiver instrumentale kamermuziek	1471	65	1	1535
vocaal-instrumentale kamermuziek	639	17	-	656
a. cappella koormuziek	187	7	-	194
electronische muziek	14	2	-	16
	<u>3829</u>	<u>140</u>	<u>5</u>	<u>3964</u>

Bovenstaand overzicht wil niet anders zijn dan een verantwoording van het totaal aantal titels in het repertoire van Donemus, respectievelijk per ultimo 1969 (3829 titels) en per ultimo 1970 (3964 titels). De verdere - overigens zeer globale - indeling van deze aantallen spreekt voor zichzelf. Het zal niemand verwonderen dat de zuiver instrumentale kamermuziekwerken met 1535 titels aan de kop staan, gevolgd door de zuiver instrumentale orkestwerken (1093). Ook bij de vocaal-instrumentale muziek wint de kamermuziek (met 656 titels) het van de orkestmuziek (470). Hoewel Donemus in principe geen a cappella koormuziek opneemt - omdat dit immers een terrein is waarop de Nederlandse commerciële uitgeverij zich vrij ruim beweegt - blijkt het toch te vaak voor te komen dat bij Donemus aangeboden a cappella koorwerken zo weinig commerciële mogelijkheden bieden, dat zij zonder onze hulp in portefeuille zouden blijven liggen. Dit verklaart dat Donemus in de loop der jaren toch nog 194 composities in dit genre in zijn repertoire heeft opgenomen. Het laagste aantal titels betreft de electronische muziek, niet omdat Donemus in deze rubriek niet geïnteresseerd zou zijn, maar eenvoudig omdat een zuiver electronisch werk nu eenmaal geen partituur behoeft en derhalve geen uitgave-in-papier. De 16 in de loop der jaren door Donemus opgenomen electronische composities zijn dan ook vrijwel alle geconcipieerd voor electronische band plus traditionele instrumenten, in welke gevallen uiteraard wél van een partituur sprake is.

Al met al kwamen in de loop van 1970 niet minder dan 140 nieuwe composities binnen, terwijl er slechts 5 door commerciële uitgevers uit het repertoire van Donemus werden overgenomen. Donemus heeft deze mogelijkheid van meet af aan opengehouden op grond van de overweging dat het niet aangaat dat wij met overheidssubsidie concurrentie zouden aandoen aan de vanzelfsprekend niet-gesubsidieerde commerciële uitgevers. Verwonderlijk is echter hoe weinig van deze mogelijkheid gebruik gemaakt wordt. De 5 overgenomen composities zijn de volgende: Jan-Maarten Komter, Milan Suite pour deux gitares (welk werk naar Harmonia ging); Enrique Raxach, Paraphrase pour voix d'alto et onze instrumentistes (Peters, Londen); Joep Straesser, Summer Concerto for oboe and chamber orchestra (Wewerka, München); Alexander Voormolen, Hoboconcert en Dubbelhoboconcert (Ed. Basart).

VI EXPLOITATIE

A. Verhuur van orkestwerken

	1969		1970
Nederland: de gesubsidieerde orkesten	218		174
radio-orkesten	93		85
amateurorkesten	<u>121</u>		<u>147</u>
		432	406
buitenland: via vertegenwoordigers	66		74
rechtstreeks	<u>81</u>		<u>99</u>
		<u>147</u>	<u>173</u>
totaal		579	579

Het meest opmerkelijke aan bovenstaande opstelling van getallen is dat de uitkomst voor 1970 precies gelijk is aan die van 1969, te weten 579 verhuringen van Nederlandse orkestwerken in totaal.

Nadere analyse leert dat de teruggang in Nederland wordt gecompenseerd door een vooruitgang in het buitenland. Deze vooruitgang betreft zowel de verhuringen via onze buitenlandse vertegenwoordigers als die welke rechtstreeks tot stand komen. Als steeds omvatten de cijfers voor het buitenland eveneens de uitvoeringen van Nederlandse orkesten in het buitenland, alsook relais van de Nederlandse Omroep Stichting in het buitenland.

Wat de cijfers voor Nederland betreft, wordt de lichte achteruitgang bij de radio-orkesten gecompenseerd door de aanzienlijke vooruitgang bij de amateurorkesten. Echte zorg baart evenwel de teruggang bij de Nederlandse beroepsorkesten, met name bij het Limburgs Symphonie Orkest (20 verhuringen minder dan in 1969), het Gelders Orkest (-12), het Brabants Orkest (-9), het Noordelijk Filharmonisch Orkest (-5), het Noordhollands Philharmonisch Orkest en het Rotterdams Philharmonisch Orkest (-2 ieder).

Het standpunt van Donemus in deze kwestie kan samengevat worden met de volgende passage uit onze brief d.d. 30 oktober 1970 aan de Raad voor de Kunst:

"Het is ons bekend dat de overheden ervan terugschrikken om aan het verlenen van subsidies bepaalde voorwaarden te verbinden ten aanzien van het aandeel dat aan de Nederlandse muziek in de programmering zou moeten worden ingeruimd. Wij kunnen ons deze schroom voorstellen, maar moeten wel - gezien de ontwikkeling der laatste jaren - tot de conclusie komen dat de overheden zich over deze schroom behoren heen te zetten. Het komt ons n.l. voor dat deze overheden, gezien de belangrijke gemeenschapsgelden die met het functioneren der orkesten nu eenmaal gemoeid zijn, wel degelijk het recht en zelfs de plicht hebben van de gesubsidieerde orkesten een aanzienlijk grotere marge te bedingen voor informatie inzake de toonkunst van vandaag in het algemeen en, in dat kader, in het bijzonder ook inzake de hedendaagse toonkunst van Nederlandse bodem."

Overigens lijkt het ons billijk om nã de orkesten bij wie het aantal verhuringen van Nederlandse werken terugliep, ook die orkesten te vermelden bij wie dat aantal vooruitging: het

Zoals gewoonlijk zijn de meeste opnamen 19-cm.-copieën van de 38-cm.-banden van Radio Nederland Wereldomroep. De medewerking in deze van de zijde van de Wereldomroep ondervinden wij als een belangrijke steun.

Met het Instituut voor Sonologie van de Rijksuniversiteit te Utrecht werd een overeenkomst afgesloten over de levering van zuiver electronische composities, eveneens op 19-cm.-band. Wij zijn zeer dankbaar voor deze afspraak, waardoor immers ons bezit aan banden belangrijk zal worden aangevuld op een gebied dat nog steeds in ontwikkeling is en dat in ons geluidsarchief tot nu toe beneden de maat vertegenwoordigd was.

Frysk Orkest bijvoorbeeld (met 12 verhuringen meer dan in 1969), het Overijssels Philharmonisch Orkest (+4) en het Residentie Orkest (+2). De cijfers voor het Concertgebouworkest en het Utrechts Symfonie Orkest bleven over de verslagjaren 1969 en 1970 dezelfde.

Voor de goede orde merken wij op dat alle hierboven genoemde aantallen uitsluitend gebaseerd zijn op de door Donemus in de loop van 1970 geleverde en gefactureerde orkestmaterialen.

B. Verkoop van kamermuziek

	1969	1970	
Nederland: rechtstreeks	2437	2792	
via de muziekhandelaren	<u>3458</u>	<u>3641</u>	
	5895		6433
buitenland: rechtstreeks	595	646	
via vertegenwoordigers	<u>3579</u>	<u>4308</u>	
	4174		4954
totaal	10069		11387

De algemeen aanwijsbare tendens om kamermuziekwerken meteen bij onze afdeling uitgeverij te kopen in plaats van, zoals vroeger veel meer gebeurde, deze werken eerst bij onze afdeling bibliotheek ter inzage te vragen, resulteert ditmaal in een duidelijke vooruitgang in alle rubrieken waarop bovenstaande opstelling betrekking heeft. Het totaal generaal betekent, vergeleken bij het vorig verslagjaar, een toename van 13%.

Waren er vorig jaar zeven Nederlandse muziekhandels waar meer dan 100 delen kamermuziek geplaatst werden, dit jaar zijn het er tien. Onder hen overschreed de firma Broekmans & Van Poppel als eerste in de geschiedenis van Donemus het duizendtal aankopen. Voor de juiste aantallen verwijzen wij naar onderstaande opstelling:

Broekmans & Van Poppel, Amsterdam	1113
Harmonia-Uitgave, Hilversum	696
Eerste Muziekcentrale N.V., Amsterdam	295
J.A.H. Wagenaar, Utrecht	229
E.C. Weyers, Hilversum	165
Muziekhandel Saul B. Groen, Amsterdam	152
Nederlands Blokfluitcentrum N.V., Utrecht	148
Muziekbeurs Amsterdam, Amsterdam	129
Albersen & Co., Den Haag	121
W.F. Lichtenauer, Rotterdam	102

Onder de buitenlandse vertegenwoordigers is C.F. Peters Corporation te New York al sinds jaren de onbetwiste eerste. Vergeleken met vorig jaar (2837 verkopen) vermeerderde deze vertegenwoordiger zijn Donemus-omzet in 1970 (3588 verkopen) met ruim 12%. Als eervolle tweede en derde volgen ex aequo, en ook reeds sinds geruime tijd, de firma Rudolf Erdmann, Wiesbaden, en Alfred Lengnick & Co. Ltd., South Croydon, ditmaal met respectievelijk 347 en 316 verkopen.

Het is wellicht goed er in dit verband aan te herinneren dat de werkwijze van Donemus geen oplagen kent. Dit betekent dat iedere

aanvraag individueel behandeld wordt en dat iedere keer opnieuw de mogelijkheid aanwezig is dat fouten gemaakt worden bij het afdrukken der losse pagina's, het vergaren en ordenen van de complete partituur, het nieten of "lumbecken" en zelfs het drukken van de kaft (want ook dāt geschiedt exemplaar voor exemplaar). In het licht daarvan is het plezierig te mogen constateren dat klachten over onjuistheden in de geleverde partituren en partijen relatief zeldzaam zijn en is een compliment op zijn plaats aan het adres van de vier vaste medewerkers van Donemus die de technische afdeling verzorgen.

Verhuur

	Nederland		buitenland		totaal	
		%		%		%
1961	361	69	164	31	525	100
1962	445	85	132	25	577	110
1963	415	79	127	24	542	103
1964	432	82	73	14	505	96
1965	498	95	183	35	681	130
1966	441	84	111	21	552	105
1967	507	97	121	23	628	120
1968	449	85	136	26	585	111
1969	432	82	147	28	579	110
1970	406	77	173	33	579	110

Verkoop

	Nederland		buitenland		totaal	
		%		%		%
1961	2755	32	5941	68	8696	100
1962	2631	30	2679	31	5310	61
1963	3178	37	2938	33	6116	70
1964	4275	49	2989	34	7264	83
1965	4024	46	2952	34	6976	80
1966	4943	57	3638	42	8581	99
1967	4719	54	3045	35	7764	89
1968	5137	59	2956	34	8093	93
1969	5895	68	4174	48	10069	116
1970	6433	74	4954	57	11387	131

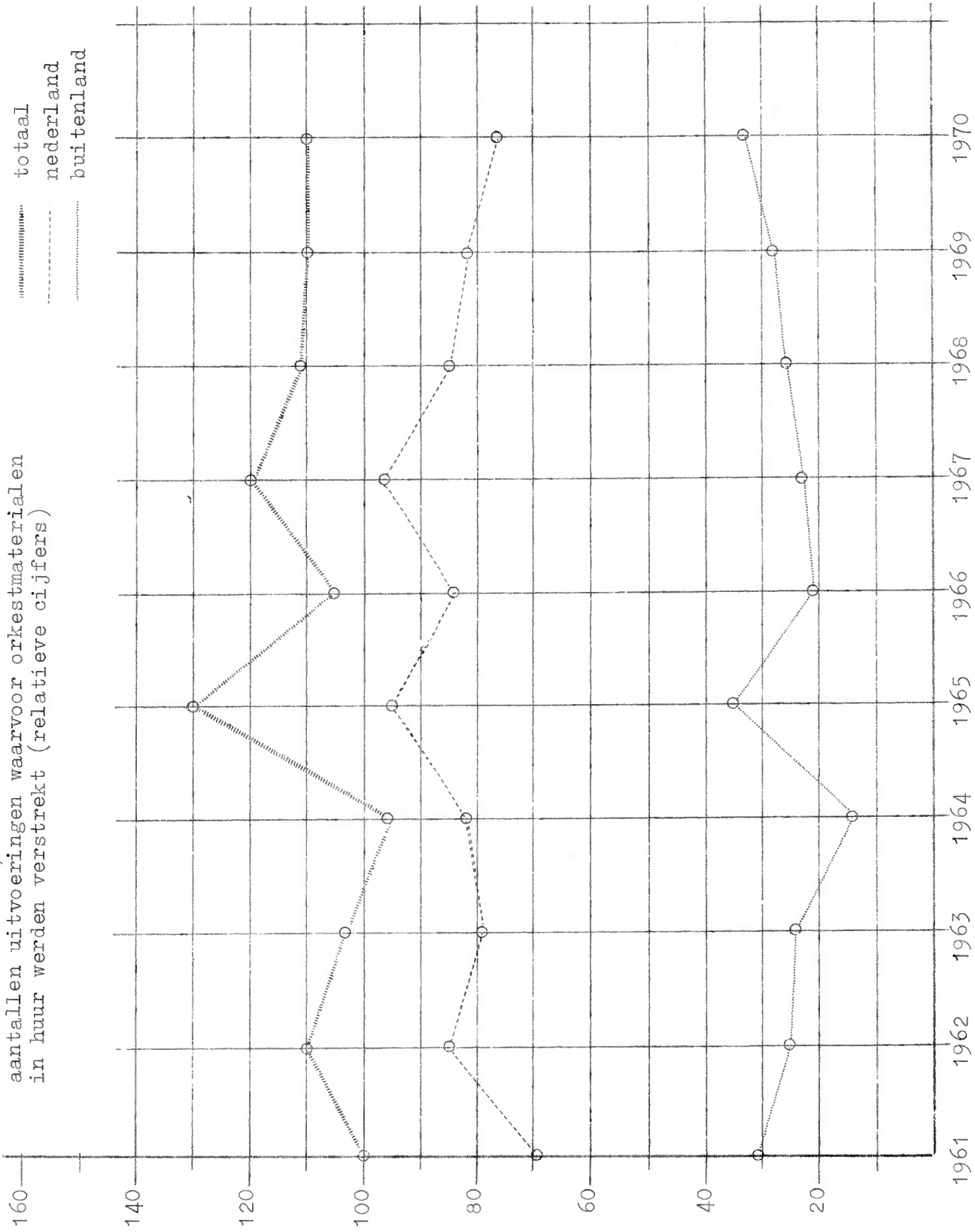
VII STATISTIEK EN GRAFIEK

Evenals vorig jaar volgt hier een overzicht van de hiervóór besproken cijfers; daarna worden enkele van deze statistieken (volgens de relatieve cijfers) in een grafiek vastgelegd.

	Uitgaven		Opnamen		Bezoekers		Inzage- en present-ex.	
		%		%		%		%
1961	2785	100	1588	100	1646	100	3669	100
1962	2900	104	1743	110	2122	129	3725	102
1963	3056	110	1847	116	1989	121	4016	109
1964	3197	115	1947	123	2371	144	3874	106
1965	3328	119	2049	129	2293	139	3851	105
1966	3480	125	2115	133	2156	131	3826	104
1967	3609	130	2198	138	2250	137	3874	106
1968	3714	133	2318	146	2126	129	3862	105
1969	3829	137	2468	155	2258	137	3801	104
1970	3964	142	2548	160	2200	133	3843	105

VERHUUR 1961 T/M 1970

aantallen uitvoeringen waarvoor orkestmaterialen
in huur werden verstrekt (relatieve cijfers)

VERKOOP 1961 T/M 1970

aantallen verkochte kamermuziekwerken
(relatieve cijfers)

..... totaal
- - - - nederland
..... buitenland

